

Jaarrapport 2017

mensenkinderen
voor mensen in nood

Jaarrapport 2017

Colofon

Mensenkinderen

Adres: Spoorlaan 1a, 8071 BN Nunspeet

Telefoon: (0341) 45 55 59

E-mail: info@mensenkinderen.nl

Website: www.mensenkinderen.nl

KvK nummer: 39 08 3777

RSIN nummer: 812 5656 17

Giro: NL87 INGB 0000 0055 35

ING: NL69 INBG 0664 2902 80

Inhoud

Voorwoord	4
Mensenkinderen in vogelvlucht	6
Bestuur verslag	16
Mensenkinderen activiteiten 2017	19
1. Noodhulp en basiszorg	21
2. Medische zorg	25
3. Evangelisatie en kerksteun	29
4. Onderwijs en welzijn kinderen	34
5. Zorg voor specifieke doelgroepen	41
Financiën	49
Balans per 31 december 2017	50
Staat van baten en lasten over 2017	51
Kasstroomoverzicht	52
Algemene toelichting	53
Toelichting op de balans per 31 december 2017	55
Toelichting op de staat van baten en lasten 2017	58
Overzicht verschillen werkelijk en begroot	64
Toelichting op overzicht verschillen werkelijk en begroot	65
Begroting 2018	66
Toelichting op de begroting 2018	67
Accountantsverklaring	68

Voorwoord

Met grote verbazing en veel dankbaarheid kijken we terug op het jaar 2017. Verbazing, omdat voor het achtste jaar op rij het aantal donateurs en navenant de inkomsten van Mensenkinderen zijn gegroeid. Dankbaar omdat de donateurs ons in staat hebben gesteld vele duizenden behoeftige mensen hulp te bieden.

We beseffen maar al te goed dat we met elkaar schakels vormen in een keten van hulp. De eerste schakel is de donateur. Omdat die hart heeft voor de medemens in nood, doneert hij/zij geld voor projecten van Mensenkinderen.

Mensenkinderen vormt de tweede schakel. Wij doen ons uiterste best het van de donateur ontvangen geld zo goed en effectief mogelijk te besteden.

Tenslotte komen we bij de derde schakel: onze partnerorganisaties en de vele (kerkelijke) vrijwilligers in de veldlanden. Zij bezoeken de arme mensen, maken een praatje, luisteren naar hun zorgen en problemen en bieden praktische hulp in de vorm van voedselpakketten, schoolspullen, Bijbels, poot aardappelen, brandhout etc..

In deze keten van hulp is elke schakel even belangrijk en onmisbaar. Met elkaar – donateurs, Mensenkinderen en partnerorganisaties – kunnen we veel betekenen voor de medemens in nood. En als ik nu terugkijk op het jaar 2017, dan ben ik diep onder de indruk van de enorme verscheidenheid aan projecten die zijn uitgevoerd in Albanië, Armenië, Bulgarije en Moldavië: voedselpakketten, kinderkleding, brandhout, wasmachines, Bijbels, micro-kredieten, kinderdagcentra, kerkbouw, groentezaden en poot aardappels, gaarkeukens, medicijnen, cursussen bijen houden, drachtige schapen, drachtige geiten, drachtige koeien, kind sponsoring, tractor met landbouwmachines, studiesteun, opvang voor daklozen, ondersteuning gevangenispastoraat, renovatie psychiatrisch ziekenhuis, hulp aan gehandicapten, zomerkampen voor kinderen en gehandicapten en nog veel en veel meer...

In dit jaarrapport leest u nogal eens getallen. We hebben bijvoorbeeld 'x' aantal mensen een voedselpakket of brandhout gegeven. Die getallen blijven kil en afstandelijk totdat je de mensen ontmoet om wie het gaat. Dan wordt het totaal anders. Dan merk je dat achter al die getallen mensen van vlees en bloed schuilgaan. En al die mensen hebben hun eigen (vaak trieste) verhaal. In de ontmoeting met deze mensen ontdek je pas hoeveel de hulp voor hen betekent. Het bijzondere is dat de (vaak levensreddende) hulp begint met de donatie van de donateur. Daarom wil ik op deze plek alle donateurs hartelijk danken, dat zij een belangrijke schakel in deze keten van hulp willen zijn.

In deze terugblik past ook de grote waardering van het bestuur voor de geweldige inzet en bevlogenheid van de medewerkers van Mensenkinderen. Creativiteit, vasthoudendheid, hart voor de mensen die we mogen helpen etc. blijken telkens opnieuw. Het is van onmisbaar belang in het werk van onze stichting.

Eén ding heb ik nog niet benoemd. Wij geloven dat we in ons werk afhankelijk zijn van Gods kracht en zegen. Daarom wil ik niet alleen de donateur danken voor zijn/haar bijdrage, betrokkenheid en steun, maar bovenal ook God, omdat Hij ons, als keten van hulp, in staat stelt om zoveel mensen te bemoedigen, te helpen en te inspireren. Een oude vrouw in Moldavië bracht het kernachtig onder woorden nadat ze pootaardappels had ontvangen: 'God heeft naar mij omgezien!' Zo mogen we het zien: als keten van hulp mogen we Gods zorg en liefde laten zien. Zo hebben we dat gedaan in 2017 en zo willen we dat ook doen in de jaren die volgen.

Dr. Hans Renkema
(Voorzitter van het bestuur)

MENSENKINDEREN IN VOGELVLUCHT

1. De naam Mensenkinderen

In de Bijbel komt het woord ‘mensenkind’ (Hebreeuws: ben adam) ruim 100 keer voor. Hiermee wordt de enkeling in het geheel van

בְּנֵי־אָדָם = mensenkinderen

de mensheid bedoeld. Het wil zeggen dat God te midden van miljoenen mensen oog heeft voor die ene mens. Dat is ook wat Mensenkinderen beoogt: oog hebben voor (de nood van) de individuele mens. Mensen zijn geen nummers, maar individuen die behoefte hebben aan voedsel, onderdak, liefde, zorg en hoop voor de toekomst. Kortom: Mensenkinderen zet zich er voor in om Gods zorgende liefde en liefdevolle zorg handen en voeten te geven.

Wanneer mensen ‘mensenkinderen’ roepen, dan is dat een uiting van ontzetting. Het gebeurt nog regelmatig, wanneer wij onze veldlanden bezoeken en een huisje of container binnenstappen waar mensen in bittere armoede leven, dat we dan roepen of denken: ‘Mensenkinderen, hoe is het mogelijk dat mensen hier kunnen wonen en overleven?’ Het is vaak niet te begrijpen dat in onze tijd mensen in zulke vreselijke omstandigheden moeten wonen.

Tenslotte is Mensenkinderen de titel van een boekje van Sipke van der Land (een van de oprichters van Mensenkinderen). Het is een boekje vol zendingsverhalen dat hij in 1972 schreef in het kader van de landelijke evangelisatieactie ‘Kom over de brug’. Het was Sipke die in 2003 uiteindelijk met het idee kwam om de nieuwe organisatie ‘Mensenkinderen’ te noemen. Een naam die verwijst naar het goddelijk mensbeeld in de Bijbel en de vreselijke omstandigheden waarin veel medemensen moeten leven.

2. Bijbels uitgangspunt

“Jezus trok rond langs alle steden en dorpen, hij gaf er onderricht in de synagogen, verkondigde het goede nieuws over het koninkrijk en genas iedere ziekte en elke kwaal. Toen hij de mensenmenigte zag, voelde hij medelijden met hen, omdat ze er uitgeput en hulpeloos uitzagen, als schapen zonder herder.” (Mattheus 9:35-36)

Mattheus geeft in deze twee verzen het meest kenmerkende van Jezus’ persoon en werk weer:

- Jezus ziet de mensen die er uitgeput en hulpeloos uitzien;
- Jezus voelt medelijden met hen (NBG: *wordt met ontferming over hen bewogen*);
- Jezus komt in actie en helpt met hoopvolle woorden en praktische daden;
- Jezus verkondigt het goede nieuws van het koninkrijk van God
- Jezus biedt hulp door alle ziekte en kwaal te genezen.

3. Missie

Het Bijbels uitgangspunt leidt tot de volgende missie van Mensenkinderen:

Mensenkinderen is een christelijke organisatie voor ontwikkelingssamenwerking, sociale hulp, noodhulp en ondersteuning van diaconale- en evangelisatieactiviteiten.

In navolging van Jezus Christus is Mensenkinderen **Bewogen** met de allerarmsten en wil hulp bieden door mensen in Nederland **Bewust** te maken van de grote nood van de allerarmsten en ervoor zorgen dat zij **Betrokken** raken bij het werk van Mensenkinderen, zodat de allerarmsten gesteund en bemoedigd worden met de **Blijde Boodschap** en **Barmhartige daden**.

Mensenkinderen biedt hulp aan de allerarmsten ongeacht ras, religie, geslacht of politieke overtuiging.

4. Doelstelling

Het doel van Mensenkinderen is tweeledig:

- a. Het in woord en daad uitdragen van het evangelie van Jezus Christus door het verlenen van directe materiële en immateriële hulp aan mensen die deze hulp nodig hebben zonder hierbij onderscheid te maken naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of welke andere in het kader van haar doelstelling niet relevante grond ook;
- b. Het geven van voorlichting aan groepen en individuen en deze motiveren, zodat ze betrokken raken bij het helpen en dienen van de naaste in nood.

5. Visie

Mensenkinderen financiert op kosteneffectieve wijze projecten waarbij:

- de nood van arme medemensen in de veldlanden doeltreffend gelenigd wordt;
- de arme medemensen in de veldlanden hoop en nieuwe kansen voor de toekomst krijgen;
- de arme medemensen in de veldlanden de mogelijkheid krijgen kennis te maken met het evangelie van Jezus Christus;
- de donateur ervan overtuigd is dat Mensenkinderen als een goede rentmeester zorgvuldig met het gedoneerde geld omgaat en het zinvol en effectief besteedt waardoor de donateur volledig vertrouwen heeft in Mensenkinderen;
- Mensenkinderen door transparantie en heldere communicatie aan zowel partners als donateurs bewijst een betrouwbare organisatie te zijn.

6. Zo maakt Mensenkinderen het verschil

No-Nonsense organisatie

Mensenkinderen is niet een doel in zichzelf, maar wil er zijn voor de medemensen in Oost-Europa en Armenië die in nood zijn en hen hulp bieden. Als goede rentmeesters doen we er daarom alles aan om zo effectief en kostenefficiënt mogelijk te werken, zodat zoveel mogelijk geld besteed wordt aan het doel waarvoor de donateur het geschonken heeft.

Lage overhead

Mensenkinderen heeft slechts 5 medewerkers (4,4 Fte). Hoewel een klein team, zijn deze

gedreven personeelsleden voldoende toegerust om alle aspecten van de organisatie goed en zorgvuldig uit te voeren: fondsenwerving, (project)administratie, boekhouding, contacten met de veldlanden, controle projecten etc. etc..

Geen (dure) directeur

Mensenkinderen vindt het niet nodig om een duur directeurssalaris te betalen. Daarom heeft het bestuur de directiefunctie op zich genomen en een groot deel van de verantwoordelijkheden gedelegeerd naar de bureaumanager. De ervaring heeft geleerd dat dit prima werkt.

Geen dure organisatie

Mensenkinderen is zich er terdege van bewust dat we mogen werken met aan ons toevertrouwde gelden. Goed rentmeesterschap staat daarom hoog in het vaandel.

Natuurlijk, en dat zult u begrijpen, worden er kosten gemaakt, daar valt niet aan te ontkomen. Maar wij hechten er grote waarde aan om de kosten zo laag mogelijk te houden. Bij al onze activiteiten stellen we onszelf de vraag: Kunnen we de kosten die gemaakt worden verantwoorden met het oog op de doelstelling? Kortom we houden de kosten scherp in de gaten.

Geen beleggingen of grote bankrekening

De giften die door donateurs aan Mensenkinderen gedoneerd zijn, worden zo snel mogelijk besteed aan de hulpprojecten. Mensenkinderen heeft geen exorbitante grote bedragen op haar bankrekening staan. Evenmin worden giften van donateurs gebruikt voor onzekere beleggingen.

Geen dure kantoren

Mensenkinderen heeft een klein kantoor in het centrum van Nunspeet. Het kantoor heeft twee kantoorruimtes en een opslagzolder. Het kantoor is groot genoeg om alle werkzaamheden te verrichten.

Geen (dure) transporten

Omdat Mensenkinderen alle hulpgoederen in de veldlanden koopt, wordt er aanzienlijk bespaard op transportkosten. Immers goederen vanuit Nederland transporteren brengt veel kosten met zich mee en veel werk: logistiek, laden, benodigde documenten regelen etc..

Door het gekozen beleid, kan Mensenkinderen snel, efficiënt en effectief hulp bieden.

Hulpgoederen worden ter plaatse ingekocht

Mensenkinderen hecht er grote waarde aan dat donaties snel en effectief worden gebruikt. We hebben er daarom voor gekozen in Nederland geen goederen in te zamelen. Immers het inzamelen van goederen kost veel energie. Bovendien is er een loods nodig waar goederen gesorteerd en opgeslagen kunnen worden.

Mensenkinderen is van mening dat het effectiever is om in de veldlanden ter plaatse de benodigde goederen in te kopen. Op deze wijze wordt er in de lokale economie geïnvesteerd. Dat is zeer zinvol. Ook scheelt deze werkwijze enorm veel transportkosten. Bovendien kan met deze manier van werken heel snel hulp geboden worden – we zijn immers niet afhankelijk van transporten vanuit Nederland, maar kunnen de goederen snel ter plekke inkopen en bezorgen bij

de mensen die het nodig hebben.

Een bijkomend voordeel is dat etiketten, garantieregelingen en gebruiksaanwijzingen van de gekochte producten in de landstaal geschreven zijn.

Zo maakt Mensenkinderen het verschil:

- ✓ Geen dure organisatie of dure kantoren
- ✓ Geen (dure) transporten of (dure) directeur
- ✓ Hulpgoederen worden ter plaatse gekocht
- ✓ Snelle effectieve hulp
- ✓ Samenwerking met lokale organisaties en kerken

7. Kernwaarden

Uit de doelstelling, missie en visie zijn vier kernwaarden op te maken. Deze zijn leidend in de keuzes die Mensenkinderen op verschillende niveaus maakt. Het gaat om:

<i>Rentmeesterschap</i>	Mensenkinderen gaat zorgvuldig om met de aan haar toevertrouwde middelen, met mensen en met het milieu.
<i>Betrokkenheid</i>	Mensenkinderen is vanuit het christelijk geloof en vanuit christelijke naastenliefde met hart en ziel begaan en bewogen bij de materiële, psychische en geestelijke nood van de naasten in de veldlanden.
<i>Gelijkwaardigheid</i>	Mensenkinderen gelooft dat alle mensen schepselen van God zijn en daarom kostbaar en uniek. Hieruit volgt dat voor Mensenkinderen alle mensen gelijkwaardig zijn.
<i>Betrouwbaarheid</i>	Mensenkinderen wil in al haar handelen jegens donateurs, jegens Nederlandse contacten en jegens buitenlandse contacten een betrouwbare partner zijn.

8. Activiteiten

Mensenkinderen is een christelijke organisatie die in samenwerking met lokale kerken en organisaties in de veldlanden hulp biedt aan medemensen in nood, zonder daarbij onderscheid te maken naar religie of etnische achtergrond.

In Nederland wordt voor de projecten geld geworven. De benodigde goederen worden in de veldlanden aangeschaft. Op deze wijze investeert Mensenkinderen in de lokale economie.

9. Veldlanden

Mensenkinderen biedt momenteel hulp in vier landen: Albanië, Armenië, Bulgarije en Moldavië.

10. Projectrapportage en projectcontrole

De partners waarmee Mensenkinderen in de veldlanden samenwerkt, maken van alle uitgevoerde projecten uitvoerige rapportages. Die rapportages bestaan uit een financieel rapport, bedankbrieven, verslag van het project en foto's.

De veldlanden worden door Mensenkinderen minimaal twee keer per jaar bezocht. Tijdens deze werkbezoeken worden steekproefsgewijs uitgevoerde projecten gecontroleerd.

11. Fondsenwerving

Het werven van fondsen voor projecten gebeurt op verschillende manieren:

- Direct Mail
- Bijsluiters bij landelijke en regionale bladen (o.a. tv-magazines)
- Telemarketing
- Acties werving van nalatenschappen
- Bezoeken van donateurs, diaconieën, bedrijven etc..

- Giftverzoeken bij fondsen
- Via de website

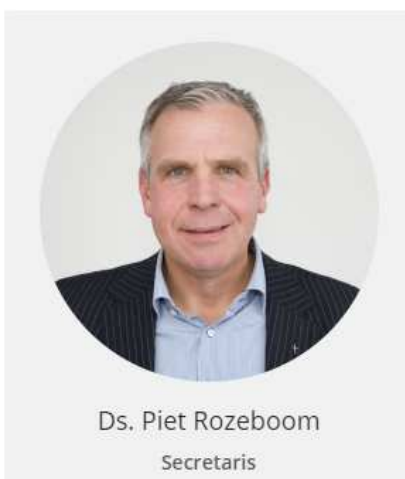
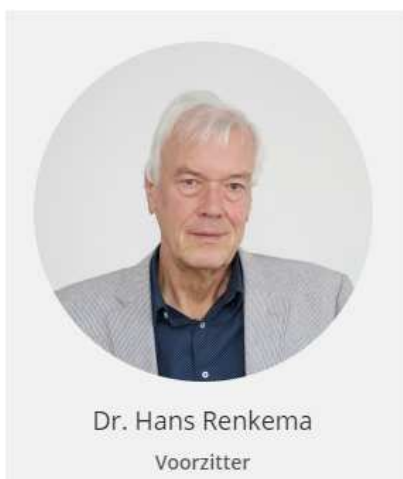
12. Voorlichting

Om zoveel mogelijk mensen bij het werk van Mensenkinderen te betrekken wordt voorlichting gegeven middels:

- het magazine **MENSENKINDEREN**
- de nieuwsbrief Mensenkinderen Nieuws
- de website: www.mensenkinderen.nl
- het bezoeken van donateurs, diaconieën, bedrijven, scholen etc..
- het verzorgen van presentaties, lezingen en kerkdiensten
- foldermateriaal
- reclame via advertenties, persberichten, spandoeken, banners
- radio-interviews
- interviews in regionale en landelijke dagbladen en periodieken

13. Bestuur, medewerkers en vrijwilligers

In 2017 was het onbezoldigde bestuur als volgt samengesteld:

In 2017 waren de volgende medewerkers bij Mensenkinderen in loondienst (4,4 fte):

Ds. Egbert van Beesten
Manager & zendingspredikant

Dagelijkse leiding, teksten, presentaties, kerkdiensten, nalatenschappen

Bram van Dijke
Buitendienstmedewerker

Contacten met donateurs en veldlanden, acquisitie, nalatenschappen, presentaties en zendingsdiensten

Harry van der Kamp
Buitendienstmedewerker

Contacten met donateurs en veldlanden; acquisitie, nalatenschappen, presentaties en zendingsdiensten

Koert Koster
Administratief medewerker

Administratieve werkzaamheden en projectadministratie

Richard Verhoef
Managementassistent

Data-analyse, financiële administratie, mailbegeleiding

In 2017 waren als vaste vrijwilligers de volgende mensen bij Mensenkinderen betrokken:

Mevr. Judith Bosch	- Algemeen ambassadeur
Dhr. Wim Petter	- Ambassadeur voor het project 'Koe zoekt gezin'
Mevr. Martha Evers-Knoppert	- Vertalingen
Mevr. Janny Mellema-Bolt	- Administratie en algemene werkzaamheden
Mevr. Herma Mager	- Persberichten

14. Huisvesting

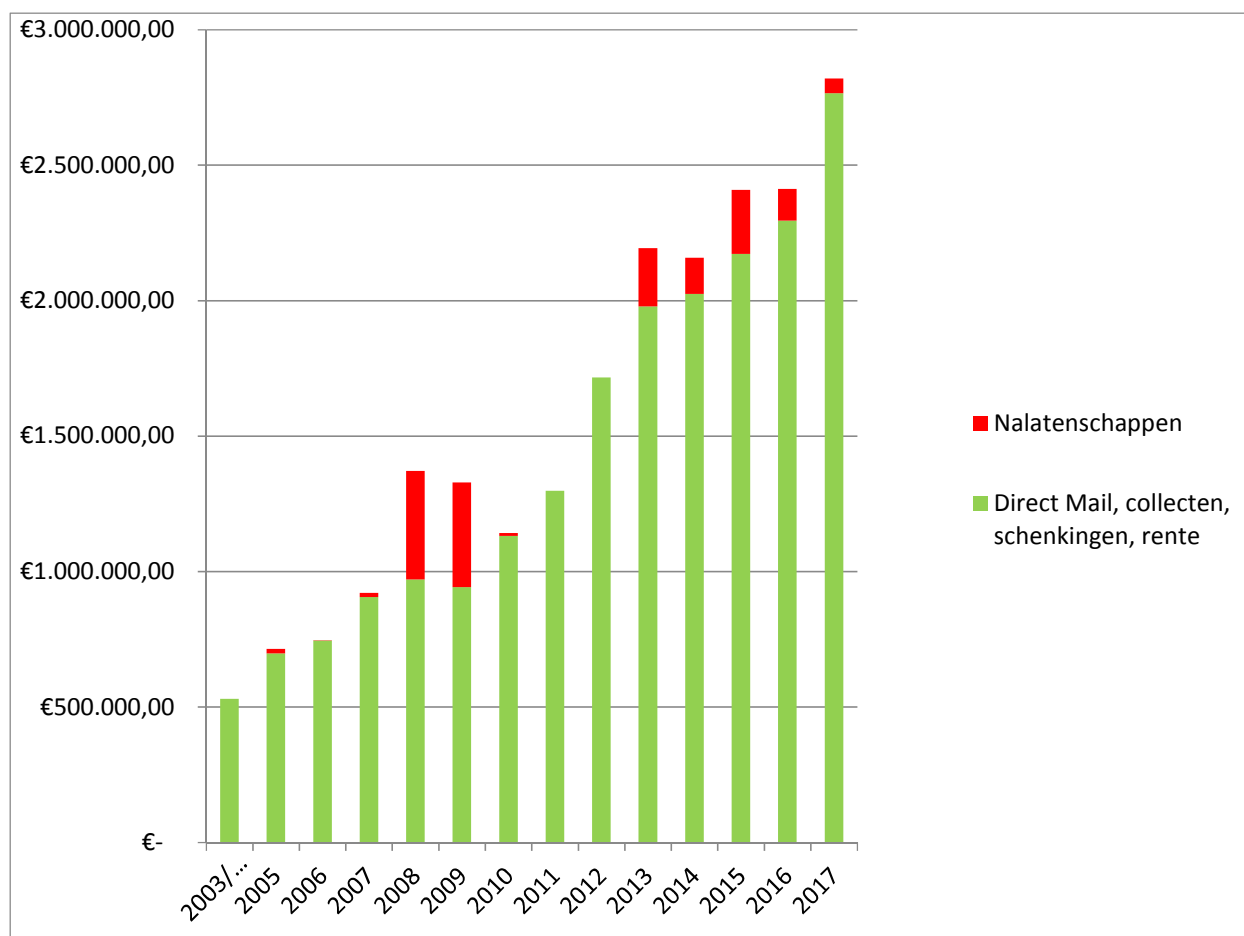
Het kantoor van Mensenkinderen is gevestigd aan de Spoorlaan 1a, te Nunspeet (1^e etage).

15. Inkomsten 2003 tot en met 2017

Sinds de oprichting van Mensenkinderen in 2003 zijn de inkomsten (Direct Mail, collecten, schenkingen en rente) elk jaar (met uitzondering van 2009) gestegen.

De totale inkomsten in 2017 zijn t.o.v. 2016 gestegen met € 407.391,-

16. Mensenkinderen op weg naar 2020

Het bestuur en de medewerkers van Mensenkinderen houden de ontwikkelingen op het gebied van fondsenwerving, ontwikkelingssamenwerking, kerkelijke betrokkenheid en de politieke en economische situatie in de veldlanden scherp in de gaten. Deze ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op o.a. de groei van donateurs aantallen, inkomsten en hulpverlening. Met de kennis van deze ontwikkelingen heeft het bestuur, in overleg met het personeel, pijlpaaltjes voor de toekomst geslagen en een beleidsplan 2018.

De belangrijkste punten uit het beleid zijn de volgende:

- 1) Mensenkinderen blijft kritisch kijken naar het functioneren van de eigen organisatie. Daar waar nodig, zullen aanpassingen gemaakt worden.
- 2) Het donateurbestand zal voortdurend kritisch geanalyseerd worden. Met de uitkomsten kan gericht DM worden ingezet hetgeen (mail)kosten zal besparen en extra inkomsten zal genereren. Daarnaast zullen verschillende acties ondernomen worden: een actie om 'slapende' donateurs weer te heractiveren; actie werving nalatenschappen; actie werving nieuwe donateurs middels bijsluiters bij verschillende mediatitels.

- 3) Er worden acties ondernomen om donateurs meer aan Mensenkinderen te binden, o.a. middels het uitgeven van een A3-Nieuwsbrief, Facebook, de website en door gebruik te maken van Telemarketing.
- 4) Er zal meer ingezet worden op het verhogen van de naamsbekendheid van Mensenkinderen middels persberichten, social media, website, advertenties, interviews etc..¹

¹ Het volledige beleidsplan 2018 is te downloaden via de website www.mensenkinderen.nl.

BESTUUR VERSLAG

Terugkijkend op 2017 overheerst bij het bestuur een gevoel van dankbaarheid. We zijn dankbaar voor het vele dat gedaan werd voor de armen en behoeftigen in onze veldlanden. We zijn dankbaar voor de betrokkenheid van vele donateurs, voor giften en andere blijken van verbondenheid met het werk van Mensenkinderen. Bovenal zijn we onze Hemelse Vader dankbaar voor zijn kracht, liefde en zegen.

Bestuur

Het bestuur van Mensenkinderen bepaalt vorm en richting van het beleid in overeenstemming met de doelstellingen zoals die zijn omschreven in de statuten. Daarnaast ziet het bestuur toe op de uitvoering van het beleid. Tevens vervult het bestuur de directiefunctie. De dagelijkse leiding van het kantoor heeft het bestuur in handen gelegd van de bureaumanager die nauw contact onderhoudt met het bestuur.

In 2017 bestond het bestuur uit 6 personen. Bestuursleden ontvangen geen salaris maar ontvangen een vrijwilligersvergoeding. Een deel van de bestuursleden heeft in 2017 de vergoeding weer als gift aan Mensenkinderen overgemaakt.

Vergaderingen

Het bestuur kwam in 2017 zeven keer bij elkaar voor een reguliere vergadering. Gedurende het jaar werden de volgende onderwerpen besproken: jaarrekening 2016; visie, beleid en strategie voor 2018; begroting 2018; evaluatie van resultaten van het lopende jaar; rapporten en verslagen van bezoeken aan de veldlanden, de maatregelen die genomen dienen te worden i.v.m. de nieuwe wet AVG die op 25 mei 2018 in werking treedt. Tijdens al deze vergaderingen was de bureaumanager aanwezig. In zijn persoon wordt de verbinding gelegd met de werkzaamheden op het kantoor en met de partners in de veldlanden.

Met het oog op het ontwikkelen van visie en beleid werd in oktober vergaderd met alle personeelsleden. Er is gesproken over het beleidsstuk *Vertrouwen in de toekomst*. De uitkomsten van deze vergadering werden verwerkt in het beleid voor 2018.

De bestuursleden ontvangen wekelijks een interne digitale nieuwsbrief met daarin de financiële stand van zaken; projectfinanciering en andere belangwekkende zaken. Op deze wijze blijft het bestuur nauw betrokken bij en op de hoogte van het reilen en zeilen in de organisatie. Voor elke bestuursvergadering ontvangen de bestuursleden o.a. een financieel overzicht en een overzicht m.b.t. de gefinancierde projecten.

Interne evaluatie

Overeenkomstig de normen die het CBF aan keurmerkdragers stelt heeft het bestuur in de laatste vergadering van 2017 zijn eigen functioneren geëvalueerd. Ieder bestuurslid en ook de bureaumanager kreeg de ruimte om een oordeel uit te spreken over het functioneren van het bestuur. De interne evaluatie is als volgt in de notulen vastgelegd:

De voorzitter geeft de bestuursleden gelegenheid om kenbaar te maken hoe zij het functioneren van het bestuur en de bestuursleden beoordelen.

Emiel Kars heeft, toen hij zich voor de vergadering bij Egbert afmeldde, t.a.v. dit punt gezegd dat naar zijn oordeel het bestuur constructief vergadert en er prima gesprekken plaatsvinden. De overige bestuursleden stemmen hiermee in.

De voorzitter vraagt aan Egbert hoe hij vindt dat het bestuur functioneert. Egbert antwoordt: Het bestuur is betrokken, er heerst tijdens de vergaderingen een goede sfeer; het bestuur is voldoende kritisch en denkt goed mee met wat er op de werkvloer gebeurt.

Piet Rozeboom vindt dat Hans Renkema het goed doet als voorzitter; hij stelt goede kritische vragen en vult zijn rol als voorzitter prima in. Ook waardeert Piet de wijze waarop er vergadert wordt: er wordt inhoudelijk gesproken; er is ruimte voor bezinning en persoonlijke zaken en er wordt ruimschoots informatie geboden om goede besluiten te kunnen nemen; de halfjaarlijkse ontmoeting met het personeel is plezierig en waardevol. Piet leest de vergaderstukken met groot plezier.

De voorzitter stelt vast dat het bestuur met gepaste bescheidenheid blij en dankbaar is over haar eigen functioneren.²

Kortom, het bestuur is tevreden met zijn eigen functioneren. Waar mogelijk wordt gestreefd naar verbetering.

CBF-erkend goed doel

Sinds oktober 2015 heeft Mensenkinderen het CBF-keurmerk. In 2016 is een nieuw erkenningsstelsel ingevoerd. Mensenkinderen is onder de nieuwe regeling erkend als goed doel en voldoet aan de nieuwe strengere eisen.

Bureaumanager

Het bestuur heeft een groot aantal taken neergelegd bij de bureaumanager. De taken en verantwoordelijkheden van het bestuur en van de bureaumanager zijn vastgelegd in respectievelijk het Bestuursreglement en het Manager reglement.

Fraudeprotocol

In het jaar 2015 heeft Mensenkinderen zijn fraudeprotocol aangescherpt zodat het helemaal up-to-date is overeenkomstig de eisen die het CBF aan goede doelen stelt.

Relaties met belanghebbenden

Mensenkinderen hecht veel waarde aan goede contacten met alle interne en externe belanghebbenden. Daaronder vallen o.a. de medewerkers, vrijwilligers, bestuursleden, donateurs, kerken, zakelijke relaties, collega-organisaties, accountant, partnerorganisaties in de veldlanden, leveranciers en mediabureaus.

² Notulen bestuur, 13 december 2017

Mensenkinderen zet verschillende middelen in om te communiceren met haar doelgroepen, onder meer: ontmoetingen op kantoor, presentaties en kerkdiensten, het Mensenkinderen Magazine, de Mensenkinderen Nieuwsbrief, de website, social media, telemarketing en persberichten.

Klachten

Van elke reactie van donateurs wordt notitie genomen en per geval wordt bepaald welke actie wordt ondernomen. Reacties van donateurs worden bijgehouden in het CRM-pakket. Wanneer er vragen, opmerkingen of klachten zijn, worden die altijd beantwoord.

Sipke van der Land fonds

Uit dank voor alles wat Sipke van der Land (overleden op 22 november 2015) voor Mensenkinderen en voor de behoeftige medemensen heeft betekend én om de herinnering aan hem levend te houden, heeft Mensenkinderen het **Sipke van der Land Fonds**³ in leven geroepen. Met dit fonds worden projecten uitgevoerd die nauw aansluiten bij de passie van de grondlegger van Mensenkinderen.

³ Dit fonds is in januari 2018 opgeheven.

MENSENKINDEREN: ACTIVITEITEN IN 2017

Naast de grote projecten die gefinancierd worden uit de opbrengsten van de mailingen, financiert Mensenkinderen jaarlijks tal van kleine tot middelgrote projecten die voor een groot deel bekostigd worden door particulieren, bedrijven, diaconieën, scholen, fondsen en andere donateurs van Mensenkinderen.

In dit activiteiten verslag doen we een greep uit de vele projecten die Mensenkinderen in 2017 heeft uitgevoerd, zodat u een goed beeld krijgt op welke terreinen Mensenkinderen actief is en hulp biedt.

Vijf hulpklassen

De verschillende hulpprojecten van Mensenkinderen worden ingedeeld in vijf hulpklassen:

Noodhulp en basiszorg

Medische hulp

Evangelisatie en kerksteun

Onderwijs en welzijn kinderen

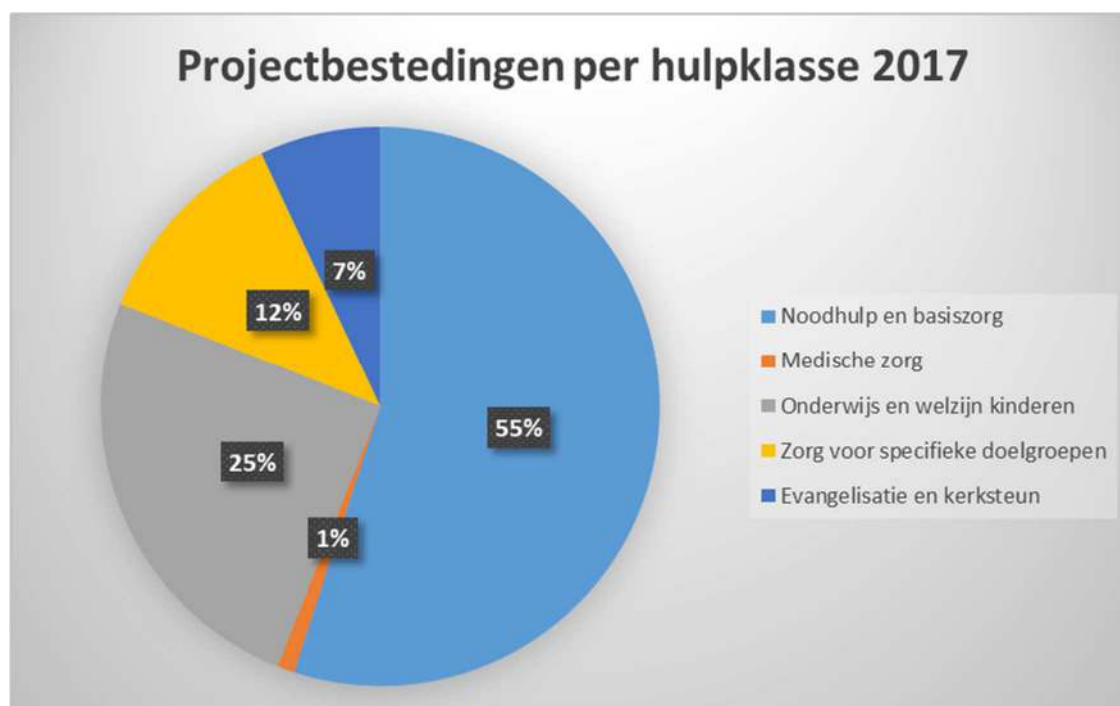

Zorg voor specifieke doelgroepen

Bestedingen per hulpklasse

Per hulpklasse werden de volgende bedragen besteed:

Hulpklasse	%	projectuitgaven 2017
Noodhulp en basiszorg	55%	€ 1.086.912,00
Medische zorg	1%	€ 12.306,00
Onderwijs en welzijn kinderen	25%	€ 473.355,00
Zorg voor specifieke doelgroepen	12%	€ 243.571,00
Evangelisatie en kerksteun	7%	€ 142.847,00
	100%	€ 1.958.991,00

1. Noodhulp en basiszorg

Wanneer mensen plotseling in grote nood geraken, zet Mensenkinderen alles in het werk om de eerste nood te lenigen. Mensenkinderen zorgt voor de basisbehoeften van de allerarmsten zoals: voedsel, een gezonde en veilige plek om te wonen, warmte en kleding.

Actie voedselpakketten

Meer dan 12.000 gezinnen in Albanië, Armenië, Bulgarije en Moldavië hebben gedurende de wintermaanden december, januari, februari en maart van Mensenkinderen voedselpakketten ontvangen. Dat betekent dat ca. 50.000 mensen met de voedselpakkettenactie geholpen zijn.

Actie brandhout

840 arme gezinnen hebben brandhout ontvangen. Met deze hartverwarmende gift konden ze warm de winter door.

Actie gaarkeuken

In Armenië, Bulgarije en Moldavië ontvangen dagelijks vele tientallen ouderen, armen en gehandicapte mensen een voedzame warme maaltijd in de gaarkeuken. Het eten wordt gekookt en geserveerd door vrijwilligers van de plaatselijke kerken. Mensen die niet goed ter been zijn, ernstig ziek zijn of te oud zijn krijgen de maaltijden dagelijks thuisbezorgd.

Het was overweldigend hoeveel donateurs het project Veld Vol Voedsel van Mensenkinderen hebben gesteund.

Ruim 6000 arme mensen in Armenië en Moldavië hebben door dit project hoop en vertrouwen gekregen. De groentezaden, graanzaden en pootaardappels betekenen voor hen dat ze geen honger zullen lijden en ook tijdens de winter voldoende eten hebben.

2. Medische zorg

Ook de allerarmsten hebben recht op goede medische zorg. Mensenkinderen helpt waar dit voor hen onbereikbaar is.

Training voor 60 artsen en
100 verpleegkundigen

Om het werk goed te kunnen uitvoeren is het van groot belang dat artsen en verpleegkundigen regelmatig worden bijgeschoold. Voor artsen en verpleegkundigen die op het platteland van Armenië (ver weg van de hoofdstad Yerevan) werken, is dat onbetaalbaar omdat ze onvoldoende verdienen.

Mensenkinderen heeft het voor 60 artsen en 100 verpleegkundigen mogelijk gemaakt dat ze de noodzakelijke training konden volgen. Ze zijn nu bekend met de nieuwste medische technieken, behandelingen en medicijnen.

Renovatie polikliniek in Alaverdi

Het ziekenhuis in Alaverdi is van groot belang voor de provincie Lori. Van heinde en verre komen patiënten om hier behandeld te worden. Enkele jaren geleden heeft Mensenkinderen een tuberculosecentrum gerealiseerd, zodat jaarlijks honderden tbc-patiënten de juiste behandeling krijgen en niet sterven.

In 2017 konden we ervoor zorgen dat de bestaande kliniek, die volkomen verouderd was, volledig gerenoveerd kon worden. Onder grote belangstelling van artsen, patiënten en mensen van de provinciale en lokale overheid verrichtte de gouverneur van de provincie Lori en een jongere de opening middels het doorknippen van een lint.

Het resultaat is prachtig.

Gezonde maaltijden voor kinderen met kanker

In Armenië worden de ziekenhuizen door de staat bekostigd. Het budget dat ze jaarlijks krijgen is echter nauwelijks genoeg om voldoende medicijnen en salarissen voor de artsen te garanderen. Er is geen geld beschikbaar voor voldoende gezond voedsel. Voor het ziekenhuis in Yerevan waar vooral kinderen behandeld worden voor kanker is dit een groot probleem.

Ouders van zieke kinderen kunnen zelf in een speciale keuken van het ziekenhuis maaltijden voor hun kind bereiden, maar daarvoor moeten ze alle ingrediënten zelf meenemen. Veel ouders hebben daar het geld niet voor.

Kinderen die chemotherapie krijgen hebben minder weerstand en lopen gemakkelijk virusinfecties op, met alle gevolgen van dien. Maar waar moet een moeder van een arm gezin het geld vandaan halen om haar kind gezond voedsel te eten te geven? Voor de behandeling van kanker is goed en gezond eten een belangrijk onderdeel. Kinderen die chemotherapie krijgen zouden elke dag vers fruit, verse groenten, melkproducten en vlees moeten eten. Voor vers en vitaminerijk voedsel is per kind 5 euro per dag nodig en dat kan in het ziekenhuis zelf worden klaargemaakt.

Mensenkinderen heeft er in 2017 voor gezorgd dat ouders hun kinderen dagelijks een gezonde warme maaltijd kunnen geven. Dit komt het genezingsproces zeer ten goede.

Fysiotherapie en rolstoel voor
Viktoria

Rolstoel voor Arjan Ferracaku

3. Evangelisatie en kerksteun

Mensenkinderen ondersteunt kerken en christelijke organisaties bij hun diakonale en missionaire taken.

4500 kinderbijbels voor Albanië

4780 Bijbels in het Russisch

200 Armeense (kinder)Bijbels

In 2017 heeft Mensenkinderen de druk en/of aanschaf van 13.680 (kinder)Bijbels mogelijk gemaakt. Het ging daarbij om Bijbels in het Armeens, Russisch, Roemeens en Albanees. We vinden dit van groot belang omdat we van mening zijn dat de Bijbel en het evangelie voor iedereen, jong en oud, toegankelijk moet zijn.

We hechten er grote waarde aan dat de Bijbel verspreid wordt door lokale kerken zodat de ontvangers begeleid kunnen worden bij het lezen en begrijpen van de inhoud. Op deze wijze kan, voor wie de stap in het geloof wil zetten, gemakkelijk aansluiting gezocht worden bij de plaatselijke kerk.

In een paar maanden tijd werd, na veel tegenslag, in Lozova een kerk gebouwd. Toen het dak er op zat werd de kerk direct in gebruik genomen. Een buurman die zich aanvankelijk hevig verzette tegen de komst van de kerk, staakte zijn protest toen hij zag dat dorpelingen naar wie niemand omkijkt in deze kerk terecht kunnen en daar zorg, liefde en aandacht krijgen. Hoewel

het interieur van de kerk nog niet af, wordt de kerk bijna dagelijks gebruikt. Een zegen voor Lozova!

Kerkbouw in Panasesti (MD)

Ook in Panasesti werd met vereende krachten een kerk gebouwd. In de kelder van de kerk bevindt zich een dagcentrum waar dagelijks

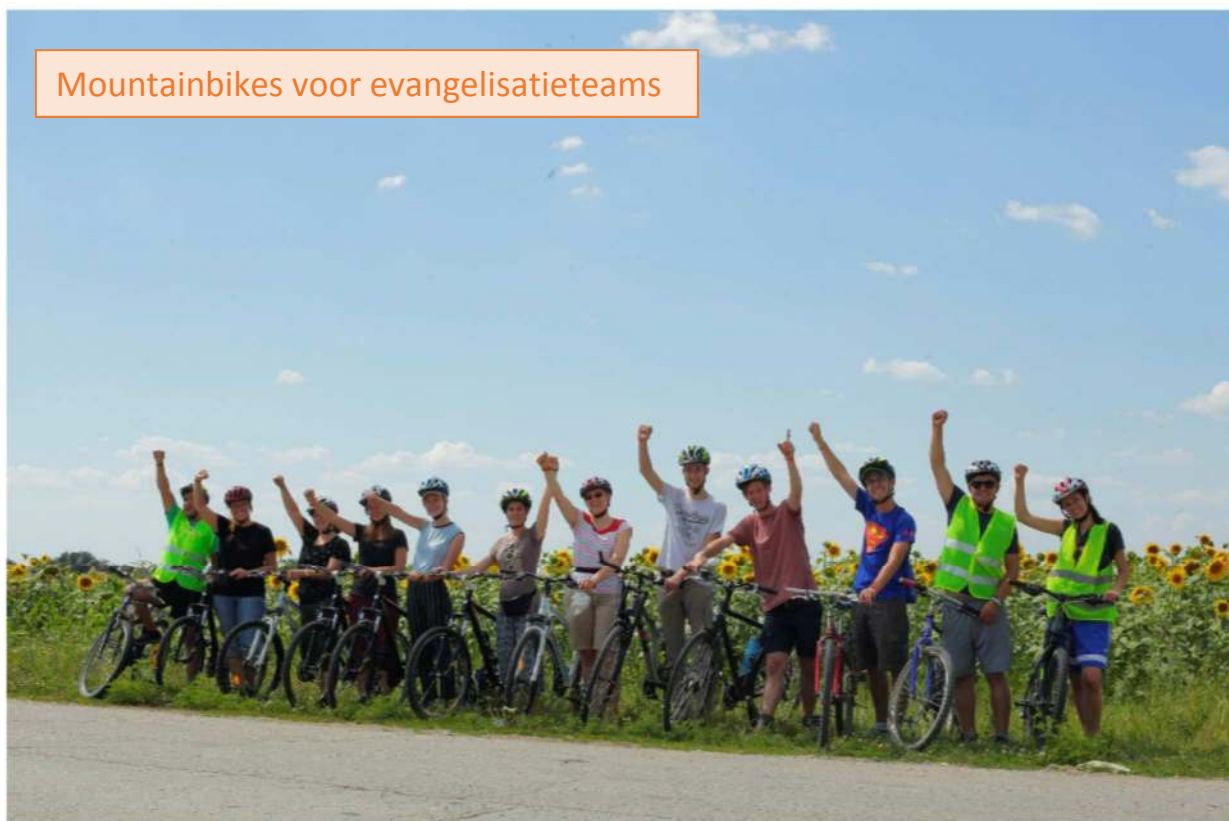
zo'n 20 kinderen uit arme gezinnen spelletjes kunnen doen en een warme maaltijd ontvangen. Ook leren ze christelijke liedjes en Bijbelverhalen.

Opleiding tot zendeling

Twintig jongeren werden door Mensenkinderen in de gelegenheid gesteld om de opleiding tot zendeling te volgen. Sommigen van hen blijven werken in Moldavië en enkelen worden uitgezonden voor zendingswerk in het buitenland

Mountainbikes voor evangelisatieteams

Evangelisatieteams in Moldavië kregen 15 mountainbikes zodat ze gemakkelijk de afgelegen en geïsoleerde dorpen kunnen bereiken.

4. Onderwijs en welzijn kinderen

Onderwijs geeft kinderen en jongvolwassenen kans op een betere toekomst. Mensenkinderen biedt kansloze kinderen en jongeren de helpende hand en zorgt dat ze naar school kunnen. Tevens zet Mensenkinderen zich in voor het lichamelijk en geestelijk welzijn van kinderen.

Mayis Melkumyan (geboren in 2006) was in 2014 het eerste kind voor wie Mensenkinderen sponsorouders heeft gevonden. Mede door de maandelijkse sponsoring is Mayis (en ook zijn broer die ook gesponsord wordt) inmiddels goed gegroeid. In de jaarlijkse brief aan zijn sponsorouders schrijft hij het volgende:

Hallo beste donateur,

Ik ben heel blij om een brief van u te ontvangen en ik ben bezorgd om uw gezondheid, zorgt u maar goed voor uzelf. Het gaat goed met ons. Mijn broer en ik blijven goed studeren zodat wij in de toekomst goede specialisten kunnen worden en onze ouders kunnen helpen.

Wij blijven u en uw familie bedanken voor uw hulp. Moge God alle goeddoeners zegenen en beschermen.

*Met vriendelijke groeten aan u en uw familie,
Veel liefs, Mayis*

Inmiddels worden er 300 kinderen gesponsord. Dat is van grote betekenis voor deze jonge levens.

StudieSteun

Karine Petrosyan (19) is één van de 17 jongeren die in 2017 StudieSteun ontvingen. Zonder deze hulp had zij niet kunnen studeren aan de universiteit in Yerevan, want de studiekosten zijn hoger dan de inkomsten van haar moeder.

Kooklessen voor gehandicapte kinderen in Ruse (BG)

Kinderdagcentra in Moldavië

In 2017 heeft Mensenkinderen in Moldavië 11 kinderdagcentra gefinancierd. Een kleine 400 kinderen uit arme en zwakke gezinnen ontvingen dagelijks een warme maaltijd en huiswerkbegeleiding. Ook kregen ze Bijbelles, zongen ze liedjes en deden ze talloze spelletjes. Wellicht belangrijker nog, de kinderen ontvingen in deze dagcentra persoonlijke aandacht en liefde.

Schoenen en schoolspullen

In Armenië en Moldavië ontvingen 1842 kinderen een schoolpakket bestaande uit: warme winterschoenen, een rugtas en allerlei schoolspullen zoals pennen, schriften, gum etc. etc..

Wat hebben de 4.600 kinderen die op zomerkamp konden gaan een fantastische vakantie gehad! Al die kinderen hebben hun eigen verhaal. En ook daar was aandacht voor. De begeleiders boden de kinderen een luisterend oor.

Wanneer de kinderen merken dat je echt wilt luisteren en echt aandacht voor ze hebt, dan komen ze met hun verhalen. Vaak waren het indringende en schokkende verhalen. Kinderen vertelden dat ze nauwelijks kleren hadden; dat ze soms dagen achter elkaar geen eten krijgen; dat ze zich alleen voelen omdat hun ouders naar het buitenland zijn vertrokken; dat ze misbruikt worden; dat ze te maken hebben met geweld omdat ouders alcoholist zijn; dat ze zich schamen voor hun

armoede etc. etc.. Veel kinderen hebben, hoe klein ze soms ook nog maar zijn, te maken met vreselijke dingen in hun leven.

Wat is het dan geweldig, juist voor deze kinderen, dat ze in de vakantie even hun zorgen kunnen vergeten. Dat ze lekker kunnen eten. Samen spelletjes en gezellige dingen doen. Mooie verhalen uit de Bijbel horen vertellen en samen zingen.

Kortom: samen lachen, huilen, spelen, plagen, genieten, eten, knutselen, zingen en lol maken.

Voor al deze kinderen werd het zomerkamp een onvergetelijke herinnering.

Winterjassen en - schoenen

Lekker warm de winter de winter door. Dat geldt voor 2.849 kinderen in Armenië en Moldavië. Zij hadden onvoldoende warme winterkleden en geen goede schoenen. Ze kregen een lekker warme jas en goede warme winterschoenen, zodat ze ook in de winter naar school kunnen.

Onderwijs voor kinderen die
lijden onder bloedwraak

Op 15 oktober 2010 werd de Albanese evangelische voorganger Dritan Prroj doodgeschoten vanwege bloedwraak. In 2005 vermoordde een oom van Prroj iemand van een andere familie. De getroffen familie heeft, volgens ongeschreven regels in het noorden van Albanië, het recht iemand uit de familie van de dader om het leven te brengen. Uiteindelijk werd Dritan vermoord door een 17 jarige jongen, zoon van de bloed eisende familie.

Elona, de weduwe van Dritan, heeft samen met Mensenkinderen een documentaire over haar man gemaakt met als bedoeling de Albanezen op te roepen te stoppen met bloedwraak. In de documentaire staat de christelijke boodschap van vergeving en verzoening centraal. Daarnaast heeft Elona Prroj een eigen stichting die strijdt vóór het leven en tegen de dood door bloedwraak. Deze stichting heeft een centrum ingericht dat praktische hulp gaat bieden aan kinderen van geïsoleerde families die leven onder de dreiging van bloedwraak. De beste manier om invloed te hebben op het leven van deze kinderen is door het aanbieden van onderwijs, een veilige en rustige omgeving waarin ze zich kunnen ontwikkelen, plezier kunnen hebben en veilig kunnen spelen. We hopen hiermee de volgende generatie te leren over vergeving en daarmee de keten van wraak te doorbreken.

Mensenkinderen participeert sinds 2017 voor een belangrijk deel in dit project omdat wij geloven in vergeving en verzoening in plaats van wraak en vergelding. De kinderen worden van huis en uit hun isolement gehaald en ontvangen 3 dagen per week scholing. Ze krijgen hulp bij hun huiswerk, krijgen Bijbelverhalen te horen en leren om zichzelf te ontwikkelen.

Wasmachines en droger
voor weeshuis in Vanadzor

Het beddengoed alsook de kleding die de 78 kinderen in dit weeshuis dragen moet natuurlijk regelmatig gewassen worden. Van de vier wasmachines waren er nog maar twee in werking (elk met een inhoud van 5 kg). Maar deze twee wasmachines hadden onvoldoende capaciteit om alle kleren van 78 kinderen regelmatig te kunnen wassen. Daarom is er gezorgd voor een grote professionele wasmachine, een gewone wasmachine en een droger.

5. Zorg voor specifieke doelgroepen

Mensenkinderen biedt zorg aan weeskinderen, ouderen, gehandicapten, psychiatrisch patiënten en gevangenen die in armoedige en mensenwaardige omstandigheden leven. De hulp is er op gericht dat deze mensen weer perspectief in hun leven krijgen.

Timmergereedschap voor tehuis voor dove kinderen

Drachtige koeien voor 30 arme gezinnen in Moldavië

Drachtige geiten voor 50 arme gezinnen in Moldavië

Kuikens voor 600 arme gezinnen in Moldavië

Cursus bijenhouden + bijenvolken voor 15 gezinnen

Kleding voor 297 arme bejaarden in Armeense dorpen

Daklozenopvang in Ruse (Bulgarije)

Hulp aan psychiatrisch ziekenhuis in Elbasan (Albanië)

Al vele jaren ondersteuning wij het werk van Wilma Verburg in het psychiatrisch ziekenhuis in Elbasan (Albanië). Er is inmiddels veel veranderd en verbeterd: de slaapzalen zijn voorzien van nieuwe bedden en nieuwe matrassen met waterdichte hoezen; er worden lees- en schrijflessen gegeven; de bewoners gingen voor het eerst sinds jaren een dagje uit; de bewoners ontvingen nieuwe kleding en de douches en toiletten zijn opgeknapt. Door het jaarlijkse programma van Wilma krijgen de bewoners een menswaardiger bestaan. Wilma begeleidt en traint ook het personeel om op een liefdevolle en respectvolle manier met deze mensen om te gaan.

De situatie van het ziekenhuis voor gevangenen in Tirana (Albanië) was vreselijk. Patiënten/gevangenen sliepen met 6 mensen op een heel kleine kamer (een aantal van hen sliep op de grond). De bedden stonken, waren vies en doorgeroest. In samenwerking met vrijwilligers uit Nederland zijn de ziekenzalen grondig gerenoveerd en voorzien van goede bedden en matrassen.

In de herfstvakantie van 2017 (21 – 28 oktober) gingen 20 vrijwilligers uit o.a. Zuidwolde, Diever en Elspeet aan het werk in de psychiatrische kliniek in Kazakh (Armenië). De werkgroep Armenië (Diever) werkte hierin nauw samen met Mensenkinderen. In 2016 was een eerste groep geweest om een deel van de kliniek te renoveren. Nu werd fase twee gerenoveerd. Er is veel werk verzet en het resultaat was een ware metamorfose en een enorme verbeteren voor de patiënten die er behandeld worden.

Financiën

Balans per 31 december 2017

Activa	2017	2016
	€	€
<u>1 Materiële vaste activa</u>		
Bedrijfsmiddelen	7.183	8.479
<u>2 Vorderingen</u>		
Overige vorderingen	33.779	17.580
Overlopende activa	13.926	6.078
	47.705	23.658
<u>3 Liquide middelen</u>	440.484	417.144
Totaal	495.372	449.281
Passiva	2017	2016
	€	€
<u>4 Reserves en fondsen</u>		
Continuïteitsreserves	250.000	225.000
Reserve financiering activa	28.072	26.476
Overige reserves	97.554	142.317
	375.626	393.793
<u>5 Schulden op korte termijn</u>		
Crediteuren	2.775	3.448
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	7.611	7.593
Overige schulden en overlopende passiva	109.360	44.447
	119.746	55.488
Totaal	495.372	449.281

Staat van baten en lasten over 2017

	Werkelijk 2017 €	Begroting 2017 €	Werkelijk 2016 €
Baten			
<u>6 Baten uit eigen fondsenwerving</u>			
Collecten	99.152	75.500	85.829
Mailingacties	1.873.454	1.400.000	1.657.057
Giften en schenkingen	793.057	727.000	552.141
Nalatenschappen	53.692	15.000	116.937
	2.819.355	2.217.500	2.411.964
<u>7 Rentebaten en baten uit beleggingen</u>	840	1.000	2.673
Som der Baten	2.820.195	2.218.500	2.414.637
Lasten			
<u>8 Doelstelling voorlichting</u>	427.824	416.915	392.477
<u>9 Doelstelling hulpverlening</u>	2.032.747	1.460.808	1.700.927
<u>10 Eigen fondsenwerving</u>	250.032	255.861	227.021
<i>In % van baten uit eigen fondswerving:</i>	8,9%	11,5%	9,4%
<u>11 Beheer en administratie</u>	127.759	115.572	118.579
<i>In % van som der lasten</i>	4,5%	5,1%	4,9%
Som der Lasten	2.838.362	2.249.156	2.439.004
Resultaat	-18.167	-30.656	-24.367
<u>Toevoeging/onttrekking aan:</u>			
Continuïteitsreserves	25.000	0	25.000
Reserve financiering activa	1.596	0	5.758
Overige reserves	-44.763	-30.656	-55.125
Resultaatbestemming	-18.167	-30.656	-24.367

Besteed aan doelstellingen	2.460.571	1.877.723	2.093.404
Als percentage van totale baten	87,3%	84,6%	86,7%
Als percentage van totale lasten	86,7%	83,5%	85,8%

Kasstroomoverzicht

	2017	2016
	€	€
Tekort/Overschot boekjaar uit staat van baten en lasten	-18.167	-24.367
Afschrijvingen	4.155	3.990
	-14.012	-20.377
Veranderingen in vlottende middelen		
Toename/afname vorderingen en voorraden	-24.047	8.170
Toename/afname kortlopende schulden	64.258	-36.140
	40.211	-27.970
Kasstroom uit operationele activiteiten	26.199	-48.347
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	3.364	3.961
Desinvestering in materiële vaste activa	-505	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.859	3.961
Mutatie liquide middelen	23.340	-52.308
Liquide middelen per eind boekjaar	440.484	417.144
Liquide middelen per begin boekjaar	-417.144	-469.452
	23.340	-52.308

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Het kasstroomoverzicht verklaart de geldstromen in het boekjaar, uitgaande van het resultaat.

De toename van de liquide middelen komt door betalingen die in 2017 zijn verricht maar de afdrachten tellen mee als last in 2016.

Op het resultaat dienen nog wel een aantal correcties gemaakt te worden. Bijvoorbeeld afschrijvingen. Deze kosten zijn wel verantwoord als kosten, maar daar vindt geen feitelijke betaling voor plaats. Daarom hebben ze geen invloed op de liquide middelen. Investeringsactiviteiten en desinvesteringen zijn niet verwerkt in het resultaat. Deze mutaties hebben wel invloed op de liquide middelen. Dit geldt ook voor vorderingen en schulden.

Algemene toelichting

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPMAKEN VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgemaakt conform Richtlijn 650 inzake “Fondsenwervende instellingen” zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Stichting Mensenkinderen is vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, als gevolg van een nieuwe verdeelsleutel, slechts voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Begrotingscijfers

De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde begroting, inclusief eventuele geautoriseerde wijzigingen.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op aanschafwaarde verminderd met afschrijvingen, die zijn gebaseerd op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingslasten zijn berekend op basis van een percentage van de aanschafwaarde.

VLOTTENDE ACTIVA

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde of, als beperkingen in de vrije beschikbaarheid daartoe aanleiding geven, op een lagere waarde.

Vorderingen en schulden

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij de kostprijs afwijkt van de nominale waarde. In dat geval wordt de vordering gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Afwijkingen tussen de kostprijs en de nominale waarde kunnen onder meer ontstaan door (dis)agio of transactiekosten. Indien nodig wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen, waaronder voorzieningen voor oninbaarheid.

RESERVES EN FONDSEN

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd ter dekking van toekomstige uitgaven inzake bijzondere doeleinden. Aan de vorming van een bestemmingsreserve ligt een bestuursbesluit ten grondslag.

Overige reserves

Dit is het vrij besteedbaar deel van het vermogen.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen aan werknemers zijn ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. De over het boekjaar verschuldigde premie wordt ten laste van het resultaat gebracht. Verder wordt beoordeeld of er naast de premie andere verplichtingen uit de uitvoering- of verzekeringsovereenkomsten of uit toezeggingen aan werknemers bestaan. In dat geval wordt een voorziening opgenomen. Als de looptijd van deze verplichtingen zich over meerdere jaren uitstrekt wordt de voorziening gewaardeerd op contante waarde, berekend met een rentevoet op basis van het gemiddelde rendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Vorderingen (niet zijnde premieafrekeningen) uit hoofde van de uitvoering- of verzekeringsovereenkomst, zoals winstdelingen en restituties op basis van een besluit van het pensioenfonds, worden uitsluitend in de balans opgenomen als de ontvangst hiervan onherroepelijk vaststaat.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

De baten en projectgiften worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben.

De lasten en projectafdrachten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar dat deze betrouwbaar zijn te schatten. Voorschotten worden verantwoord op het moment van ontvangst, mits niet in eerdere jaren verantwoord.

Overschotten worden toegevoegd bij de algemene middelen.

Toelichting op de balans per 31 december 2017

VASTE ACTIVA

1 Materiële vaste activa

Bedrijfsmiddelen

Benodigd voor de bedrijfsvoering

Boekwaarde per begin boekjaar	8.479
Bij:	
Investerings	3.364
	11.843
Af:	
Desinvestering	505
Afschrijvingen	4.155
Boekwaarde per einde boekjaar	7.183
Afschrijvingspercentages	20%-33%

VLOTTENDE ACTIVA

2 Vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
Vordering giften	20.810	6.625
Vordering acties derden	-	1.500
Overige	12.969	9.455
	33.779	17.580

Overlopende activa

Vooruitbetaalde verzekeringen	4.922	1.410
Vooruitbetaalde kosten	8.575	3.418
Te vorderen rente	429	1.250
	13.926	6.078

3 Liquide middelen

ING Zakelijke bankrekening	6.517	1.274
ING Zakelijke girorekening	29.712	11.341
ING Vermogen spaarrekening	544	566
Moneyou spaarrekening	100.000	100.091
SNS zakelijk sparen	99.900	100.000
Rabobank bankgarantie	2.750	2.750
Rabobank rek. courant	94	295
Rabobank Doelreserveren	100.000	100.000
KNAB kwartaalspaarrekening	100.000	100.157
KNAB zakelijke bankrekening	824	465
Kasgeld	143	205
	440.484	417.144

4 Reserves en fondsen

	2017	2016
<u>Continuïteitsreserves</u>		
Stand per begin boekjaar	225.000	200.000
Bij / af:		
Volgens bestemmingsresultaat	25.000	25.000
	250.000	225.000

Continuïteitsreserves

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Hiervoor ligt een bestuursbesluit ten grondslag. De kosten over 2017 worden gebruikt voor de berekening van de continuïteitsreserve voor 2017. Hierbij is het uitgangspunt: alle kosten van 2017 gedeeld door twee met uitzondering van kosten die een verplichting hebben van een jaar zoals bijvoorbeeld abonnementen en verzekeringen, die worden meegenomen voor één jaar. Daarnaast worden de kosten voor mailingen niet voor een halfjaar meegenomen maar voor een klein sober bedrag.

Reserve financiering activa

Stand per begin boekjaar	26.476	20.718
Bij / af:		
Volgens bestemmingsresultaat	1.596	5.758
	28.072	26.476

Reserve financiering activa

Dit deel van het eigen vermogen kan niet zondermeer worden besteed, omdat daarmee de activa voor de bedrijfsvoering zijn gefinancierd. De reserve is hoger omdat de afschrijvingen worden gereserveerd om herinvesteringen te kunnen doen

Overige reserves

Stand per begin boekjaar	142.317	197.442
Bij / af:		
Volgens bestemmingsresultaat	-44.763	-55.125
Stand per einde boekjaar	97.554	142.317

5 Schulden op korte termijn

Crediteuren	2.775	3.448
Af te dragen loonheffing en premies soc. verz.	7.611	7.593

Overige schulden en overlopende passiva

Te betalen projectafdrachten	67.705	-
Te betalen accountantskosten	6.050	6.050
Reservering vakantiegeld/vakantiedagen	19.419	10.686
Te betalen bankkosten	13.929	13.405
Te betalen diverse overige kosten	2.257	14.306
	109.360	44.447

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Financiële verplichtingen

Huur kantoorruimte

Ingaande 16 april 2013 is er een huurcontract afgesloten ter zake van een kantoorruimte aan de Spoorlaan in Nunspeet. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 5 jaar. De huur bedraagt thans € 8.400 per jaar exclusief indexering. Elk jaar wordt de huur verhoogt met het consumentenprijsindexcijfer. De huurverplichting is vanaf 2018 € 10.000 door het vervallen van de huurkorting. En in 2018 is het contract stilzwijgend verlengt met 5 jaar. Er is een bankgarantie verstrekt betreffende de huurverplichting ten bedrage van € 2.750.

Huur copier

Ingaande 1 oktober 2017 is er een contract afgesloten voor een multifunctionele printer / copier. De overeenkomst is aangegaan voor een duur van 5 jaar. De kosten bedragen € 2.875 per jaar.

Lening en vordering

De stichting is een lening van €18.000.- aangegaan in verband met een project. Tegenover deze lening staat tevens een vordering van €18.000.- als gevolg van een periodieke gift. In de jaarrekening zijn deze 2 posten gesaldeerd. De looptijd bedraagt 4 jaar (tot 2020).

Toelichting op de staat van baten en lasten 2017

6 Baten uit eigen fondswerving

	2017	2016
Collecten	99.152	85.829
Mailingsacties	1.873.454	1.657.057
Giften en schenkingen	793.057	552.141
Nalatenschappen	53.692	116.937
Totaal	2.819.355	2.411.964

De baten van particulieren bedragen € 2.402.804 en van organisaties € 416.551.

7 Rentebaten en baten uit beleggingen

	2017	2016
Rente bankrekeningen	840	2.673
Bruto beleggingsresultaat	840	2.673
Kosten beleggingen	-	-
Netto beleggingsresultaat	840	2.673

De toerekening van algemene lasten vindt plaats op basis van de verdeling van de Fte's naar soort activiteit. De verdeelsleutel is in 2016 geactualiseerd en is voor 2017 thans als volgt: voorlichting 48,7%, hulpverlening 13,8%, fondswerfkosten 8,4% en beheer en administratie 29,1%. Mailingkosten voor uitingen die zowel voorlichtend als fondsenwervend zijn worden verdeeld o.b.v. 50/50.

8 Doelstelling voorlichting

	2017	2016
Mailingskosten	213.153	192.792
Promotiekosten	859	1.238
Personeelskosten	157.175	138.621
Huisvestingskosten	5.309	6.119
Kantoor- en algemene kosten en rente	49.304	51.764
Afschrijving	2.024	1.943
	427.824	392.477

9 Doelstelling hulpverlening

	2017	2016
Afdracht projecten	1.808.370	1.487.419
Projectmanagement	150.621	147.579
Bankkosten projecten	5.065	4.606
Reis- en verblijfkosten	8.104	5.090
Personeelskosten	44.537	39.281
Huisvestingskosten	1.504	1.734
Kantoor- en algemene kosten en rente	13.973	14.667
Afschrijving	573	551
	2.032.747	1.700.927

10 Eigen fondsenwerving

	2017	2016
Mailingkosten	213.153	192.792
Personeelskosten	27.110	23.910
Huisvestingskosten	916	1.055
Kantoor- en algemene kosten en rente	8.504	8.929
Afschrijving	349	335
	250.032	227.021

11 Beheer en administratie

	2017	2016
Personeelskosten	93.917	82.831
Huisvestingskosten	3.172	3.656
Kantoor- en algemene kosten en rente	29.461	30.931
Afschrijving	1.209	1.161
	127.759	118.579

	Gerealiseerd 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
Personeel			
Salarissen	217.170	209.500	195.138
Sociale lasten	36.918	35.400	34.659
Pensioenlasten	26.588	21.000	19.253
Verzekeringen	4.362	4.059	4.090
Overige personeelskosten	37.701	35.250	31.503
Totaal personeelskosten	322.739	305.209	284.643
Huisvesting			
Huur	8.801	8.800	8.703
Overige huisvestingskosten	2.100	2.475	3.861
Totaal huisvestingskosten	10.901	11.275	12.564
Kantoor- en algemene kosten			
Kantoorbenodigdheden en contributies	3.472	2.800	2.760
ICT en telecom	22.794	15.600	27.526
Kosten bestuur	9.000	9.000	9.000
Kosten vrijwilligers	7.500	6.000	6.000
Kosten betalingsverkeer	33.957	25.250	28.512
Kosten accountantscontrole	6.050	6.050	6.207
Externe expertise	8.365	7.705	16.211
Overige algemene kosten en rente	10.104	4.325	10.076
Totaal kantoor- en algemene kosten en rente	101.242	76.730	106.292
Afschrijving en rente			
Afschrijvingen	4.155	3.942	3.990
Totaal afschrijving	4.155	3.942	3.990
TOTAAL ALGEMENE LASTEN	439.037	397.156	407.489

Lastenverdeling conform bijlage C van de richtlijn RJ-650

	Doelstelling		Werving baten	Beheer & administratie	Totaal 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
	Projecten Veldlanden	Voorlichting en bewustwording					
Subsidies en bijdragen							
Afdrachten	1.972.160				1.972.160	1.406.000	1.644.694
Aankopen en verwervingen							
Uitbesteed werk							
Publiciteit en communicatie		214.012	213.153		427.165	446.000	386.822
Personeelskosten	44.537	157.175	27.110	93.917	322.739	305.209	284.643
Huisvestingskosten	1.504	5.309	916	3.172	10.901	11.275	12.564
Kantoor- en algemene kosten en rente	13.973	49.304	8.504	29.461	101.242	76.730	106.291
Afschrijving	573	2.024	349	1.209	4.155	3.942	3.990
TOTAAL	2.032.747	427.824	250.032	127.759	2.838.362	2.249.156	2.439.004

Lasten als percentage van de baten 2017

	Werkelijk 2017	%	Werkelijk 2016	%
Baten uit eigen fondsenwerving	2.819.355	99,9%	2.411.964	99,9%
Overige baten	840	0,1%	2.673	0,1%
<u>Som der baten</u>	<u>2.820.195</u>	<u>100%</u>	<u>2.414.637</u>	<u>100%</u>
Doelstelling voorlichting	427.824	15,1%	392.477	16,3%
Doelstelling hulpverlening	2.032.747	71,6%	1.700.927	70,4%
Eigen fondsenwerving	250.032	8,8%	227.021	9,4%
Beheer en administratie	127.759	4,5%	118.579	4,9%
<u>Som der lasten</u>	<u>2.838.362</u>	<u>100%</u>	<u>2.439.004</u>	<u>101%</u>
<u>Resultaat</u>	<u>-18.167</u>	<u>-0,6%</u>	<u>-24.367</u>	<u>-1,0%</u>

Doelstelling als percentage van de baten 2017

	Werkelijk 2017	%	Werkelijk 2016	%
Som der baten	2.820.195		2.414.637	
Doelstelling voorlichting	427.824	15,2%	392.477	16,3%
Doelstelling hulpverlening	2.032.747	<u>72,1%</u>	1.700.927	<u>70,4%</u>
Totaal		87,3%		86,7%

Doelstelling als percentage van de lasten 2017

	Werkelijk 2017	%	Werkelijk 2016	%
Som der lasten	2.838.362		2.439.004	
Doelstelling voorlichting	427.824	15,1%	392.477	16,1%
Doelstelling hulpverlening	2.032.747	<u>71,6%</u>	1.700.927	<u>69,7%</u>
Totaal		86,7%		85,8%

Kosten beheer en administratie

Onder kosten van beheer en administratie vallen de kosten die gemaakt zijn in het kader van (interne) beheersing en administratievoering, deze kosten zijn niet toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Stichting Mensenkinderen heeft als norm voor deze kosten een maximum van 10% van de totale lasten vastgesteld.

Kosten eigen fondsenwerving

De norm van het CBF voor het percentage kosten van eigen fondsenwerving is maximaal 25% en stichting mensenkinderen heeft een maximum van 20% vastgesteld.

Medewerkers

Afgelopen boekjaar waren gemiddeld 4,4 personen (FTE) in loondienst (voorgaand jaar 4,4 FTE).

Bestuur

Het onbezoldigde bestuur ontvangt een vrijwilligersvergoeding. Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan bestuurders.

Ondertekening Bestuur d.d. 2018

.....

J. Renkema (voorzitter)

.....

P. Rozeboom (secretaris)

.....

E. Kars (penningmeester)

.....

H. Scholing

.....

A. van Dekken

.....

W. Evers

Overzicht verschillen werkelijk en begroot

Baten	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Vershil
<u>Baten uit eigen fondsenwerving</u>			
Collecten	99.152	75.500	23.652
Mailingacties	1.873.454	1.400.000	473.454
Giften en schenkingen	793.057	727.000	66.057
Nalatenschappen	53.692	15.000	38.692
	2.819.355	2.217.500	601.855
<u>Overige baten</u>			
Rentebaten en baten uit beleggingen	840	1.000	-160
Som der Baten	2.820.195	2.218.500	601.695
Lasten			
<u>Doelstelling voorlichting</u>	427.824	416.915	10.909
<u>Doelstelling hulpverlening</u>	2.032.747	1.460.808	571.939
<u>Eigen fondsenwerving</u>	250.032	255.861	-5.829
<u>Beheer en administratie</u>	127.759	115.572	12.187
Som der Lasten	2.838.362	2.249.156	589.206
Resultaat	-18.167	-30.656	12.489

Toelichting op overzicht verschillen werkelijk en begroot

Baten

In 2017 mogen wij ons weer verheugen in het feit dat we weer meer donateurs hebben mogen verwelkomen. Daarnaast is de gemiddelde gift gestegen ten opzichte van 2016. Ondanks de stijgende lijn die in 2014 is ingezet met betrekking tot nieuwe donateurs heeft het bestuur van Mensenkinderen ervoor gekozen om de begroting van 2017 behoudend te begroten.

Wanneer we de baten uit eigen fondsenwerving en de nalatenschappen niet meetellen, omdat we die minimaal begroten en omdat het incidentele inkomsten zijn, zien we dat de inkomsten van Mensenkinderen met € 470.636 zijn gestegen ten opzichte van 2016. Op alle fronten (Direct Mail, incasso's, Periodieke giften in geld) is een inkomstenstijging te zien.

Doelstelling voorlichting

Het verschil tussen werkelijk en begroot is minimaal.

Doelstelling hulpverlening

Vanwege de stijgende mailinginkomsten konden we in 2017 aanzienlijk meer projecten gefinancierd worden dan begroot. De uitvoeringskosten konden net als voorgaande jaren laag gehouden worden door onder andere transfers naar het buitenland zoveel mogelijk te clusteren.

Eigen fondsenwerving

Er is in 2017 € 5.829 minder uitgegeven voor eigen fondsenwerving dan begroot. Dit is als volgt te verklaren:

- In 2017 hebben we weer een nieuwe selectie gemaakt op onze mailplanning, waardoor een aantal titels zijn vervallen met als gevolg lagere kosten.

Beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie zijn in 2017 € 12.187 hoger dan begroot.

De verklaring hiervoor is als volgt:

- Overstap naar een nieuwe pensioenmaatschappij voor het personeel en het door ontwikkelen van de nieuwe website. De genoemde kosten waren niet begroot.

Algemene opmerkingen

Enkele andere zaken die in 2017 extra kosten met zich meebrachten zijn de volgende:

- Meer porti- en verzendkosten door prijsverhoging per 1 januari 2017
- Meer porti kosten door aanschaf van extra postzegels in verband met prijsverhoging per 1 januari 2018
- Begin 2017 is Mensenkinderen overgestapt op Office 365 (in de Cloud). Na drie maanden met veel problemen is besloten weer over te gaan op een stand alone server op locatie.

Begroting 2018

	Begroting 2018	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Baten			
<u>6 Baten uit eigen fondsenwerving</u>			
Collecten	75.500	75.500	99.152
Mailingacties	1.400.000	1.400.00	1.873.454
Giften en schenkingen	825.000	727.000	793.057
Nalatenschappen	15.000	15.000	53.692
	2.315.500	2.217.500	2.819.355
<u>7 Rentebaten en baten uit beleggingen</u>	750	1.000	840
Som der Baten	2.316.250	2.218.500	2.820.195
Lasten			
<u>8 Doelstelling voorlichting</u>	464.531	416.915	427.824
<u>9 Doelstelling hulpverlening</u>	1.475.528	1.460.808	2.032.747
<u>10 Eigen fondsenwerving</u>	294.072	255.861	250.032
<i>In % van baten uit eigen fondswerving:</i>	12,7%	11,5%	8,9%
<u>11 Beheer en administratie</u>	122.364	115.572	127.759
<i>In % van som der lasten</i>	5,2%	5,1%	4,5%
Som der Lasten	2.356.495	2.249.156	2.838.362
Resultaat	-40.245	-30.656	-18.167
Besteed aan doelstellingen	1.940.059	1.877.723	2.460.571
Als percentage van totale baten	83,8%	84,6%	87,3%
Als percentage van totale lasten	82,3%	83,5%	86,7%

Toelichting op begroting 2018

Baten

Mensenkinderen heeft in de begroting voor de inkomsten giften en collecten verhoogt. Dit in verband met de te verwachte toename van inkomsten door de nieuwe relatiemanager fondsenwerving en bewustwording.

Doelstelling voorlichting

Mensenkinderen heeft in 2018 € 47.616 meer begroot voor voorlichting. De extra kosten zijn als volgt te verklaren; Het aantal donateurs is in 2017 weer gegroeid ten opzichte van 2016. Dit betekent meer kosten.

Doelstelling hulpverlening

We verwachten een stijging van € 14.720 vanwege aanpassing pensioenleeftijd en vanwege het toenemend aantal donateurs die bezocht zullen worden.

Eigen fondsenwerving

We verwachten een stijging van € 38.211 vanwege het toegenomen aantal donateurs; nieuwe mediatitels die we gaan gebruiken voor werving van nieuwe donateurs; stijging van de porti kosten.

Beheer en administratie

De begrote kosten voor beheer en administratie hebben we verhoogd met € 6.792 vanwege aanpassing pensioenleeftijd en de bankkosten stijgen vanwege het groeiend aantal donateurs en giften.

Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Mensenkinderen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Mensenkinderen te Nunspeet gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Mensenkinderen per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Mensenkinderen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 650 vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur van de stichting onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Steenwijk 28 juni 2018

mth accountants & adviseurs b.v.

Was getekend

drs. R. Sam-Wassens RA